ПДАУ ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	**СИЛАБУС навчальної дисципліни «ПРАВОЗНАВСТВО»**
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	D4 Публічне управління та адміністрування
Тип і назва освітньої програми	ОПП Місцеве самоврядування
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: Денна форма здобуття освіти лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год. Заочнна форма здобуття освіти лекцій – 4 год., практичних занять – 2 год. Форма семестрового контролю – Екзамен
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників	Викладачі: Махмудов Ханлар Зейналович д.е.н., професор, професор кафедри Контакти: ауд. 483 (навчальний корпус 4) сторінки викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/mahmudov-hanlar-zeynalovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	обов’язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни «Правознавство» є досягнуті результати освітньо-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні предметів у ЗЗСО «Правознавство» (рівень стандарту / академічний рівень; профільний рівень) (за програмами до вересня 2018 року) або «Громадянська освіта (інтегрований курс)» і «Правознавство» (профільний рівень) (за програмами з вересня 2018 року)
Компетентності	– Загальні компетентності (ЗК): ЗК 02. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 03. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. – Фахові компетентності спеціальності (ФК): ФК 03. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

Результати навчання	ПРН 5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування. ПРН 6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Окрім базових правових знань, дисципліна розвиває критичне мислення; вміння аргументовано відстоювати свою позицію; ефективно комунікувати; аналізувати проблеми та працювати в команді; здобувачі набувають навичок прийняття зважених рішень і відповідного ставлення до своїх обов'язків, що є необхідними для успішної професійної діяльності та соціальної інтеграції; особлива увага приділяється вмінню брати на себе відповідальність за прийняті рішення, що є ключовим фактором у досягненні успіху як у професійній, так і в особистісній сфері розвитку.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Надання здобувачам теоретичних і практичних правових знань, зокрема засвоєння найважливіших положень провідних галузей права України, необхідних для забезпечення законності та ефективного вирішення правових питань; формуванні правової свідомості та правової культури, що сприятимуть успішній професійній діяльності.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи теорії права і держави
Тема 2. Конституційне право України
Тема 3. Адміністративне право
Тема 4. Цивільне право.
Тема 5. Трудове право
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право
Тема 7. Кримінальне право
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда; ***практичні методи:*** вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, підготовка рефератів/презентацій; ***методи формування пізнавальних інтересів:*** створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; ***методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності:*** роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження; ***інтерактивні методи:*** дискусії, диспути; рольові і ділові ігри; ***комп'ютерні і мультимедійні методи:*** використання мультимедійних презентацій; ***методи самоконтролю:*** самостійний пошук помилок; самоаналіз.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується Екзаменом із занесенням у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Повторне виконання завдань поточного контролю з метою підвищення раніше отриманої оцінки або збільшення кількості балів не допускається. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю незадовільну оцінку F, має право повторно опанувати освітній компонент.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної

	доброчесності Полтавського державного аграрного університету, в якому регламентовано процедуру розгляду порушення академічної доброчесності. Обов'язковими вимогами є: виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів; у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора; включати до академічного твору раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.
- щодо використання інструментів штучного інтелекту	Використання технологій штучного інтелекту під час виконання завдань самостійної роботи допускається за умови дотримання законодавства України, цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності ПДАУ, та вимог внутрішніх актів Університету, зокрема, Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі ПДАУ. Інструменти ШІ можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний засіб для пошуку та структурування інформації, генерування ідей, формулювання запитань, мовного редагування висновків та пропозицій. У разі використання при виконанні творчих завдань (розв'язання ситуаційних завдань) текстів, зображень, даних або інших результатів, згенерованих ШІ, здобувач вищої освіти повинен зазначити факт такого використання у виконаному завданні самостійної роботи із зазначенням інструменту ШІ та способу його використання. Не допускається використання ШІ для повного виконання завдання самостійної роботи, подання згенерованих ШІ результатів як власного результату навчальної діяльності без зазначення факту їх використання, створення або подання недостовірної, сфабрикованої чи фальсифікованої інформації, генерування неіснуючих джерел, посилань або інших даних. У разі встановлення факту таких порушень здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати нове завдання самостійної роботи.
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни. Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти, вносяться викладачем в електронний журнал АСУ ПДАУ. Пропущені без поважної причини заняття опрацьовуються самостійно. У разі невиконання здобувачем вищої освіти завдань або неучасті в заходах поточного контролю за відповідний вид навчальної діяльності виставляється оцінка «0» балів. Здобувач вищої освіти має право підвищити результати поточного контролю шляхом виконання відповідних завдань до початку семестрового контролю, окрім тих, які проводилися під час аудиторних занять. Відпрацювання пропущених заходів поточного контролю здійснюється виключно з метою оцінювання результатів навчання, які не були оцінені у встановлені строки.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування онлайн-курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо з подальшим перезарахуванням здобутих результатів навчання як частини навчальної дисципліни. Перезарахування може відбуватися

	упродовж семестру, у якому відбувається опанування освітнього компонента, не пізніше ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ студенти мають право оскаржувати результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, силабусі, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для цього здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття комісією рішення, що попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання з відповідного освітнього компонента і не змінюється або рішення, що попередня оцінка знань здобувача не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Конституційне право України: підручник / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчмн, Ф. В. Веніславський та ін. ; за заг. ред. Т. М. Слинько. Харків : Право, 2021. 592 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1Y8cFBCtlZ1phiTHEntPCRZhkWNzBqU34/view
2. Конституційне право України: Навч. посіб. / Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Київ: Юрінком Інтер 2020. 556 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1FmTNNsoMDq4PPHa6DAOdtlJnm472fskB/view?usp=sharing
3. Порівняльне правознавство у таблицях. Навчальний посібник для юридичних факультетів та закладів вищої освіти. 3-тє видання, змінене. О.В. Петришин, О.В. Зінченко, Д.В. Лук`янов. Харків: Право, 2019. 164 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1MuUcjrZ-KrcBcbAY7OOTM-nv99dyDqTE/view?usp=sharing
4. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник, 2-ге вид. виправл та доп. / Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г. Київ: Юрінком Інтер 2019. 584 с. URL: https://drive.google.com/file/d/198gX8qfce14bl8SLrDBAbqj8kVNqKAee/view?usp=sharing
5. Том Бінгем. Правовладдя / за заг. ред. Сергія Головатого; переклад з англ. В, Кастеллі та Д. Шкрьоби; передмова до українського видання Сергія Головатого. Київ, 2024. 256 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1cUobAbQE9Nf6uiBIwI9H6eckABXZKXE-/view?usp=drive_link
6. Сучасні теоретичні та прикладні засади права природокористування в національній еколого-правовій доктрині : монографія / за заг. ред. А. П. Гетьмана. Харків : Право, 2023. 912 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1xuUnn1kG8-cpidCOSO3Z-nhv9kLZ5jfV/view?usp=drive_link

Допоміжні

1. Волкова Н. В., Махмудов Х. З., Михайлова О. С. Використання аутстафінгу та аутсорсингу в українському правовому полі для розвитку торгівлі та ІТ. *«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»).*2024. № 9(37) 2024. С. 302 – 314.
2. Волкова Н. В., Махмудов Х. З., Михайлова О. С. Правові аспекти міжнародної торгівлі ГМО. Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу Полтавського державного аграрного університету за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році (м. Полтава, 14-15 травня 2024 року). Полтава: РВВ ПДАУ, 2024. С. 44 – 46.
3. Волкова Н.В., Махмудов Х.З., Михайлова О.С. Правові механізми протидії корупції в комерційній діяльності. *Успіхи і досягнення у науці,* № 6, 2024. С. 68 – 81. DOI: https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-6(6)-68-80
4. Волкова Н.В., Михайлова О.С., Махмудов Х.З. Правові аспекти інноваційних підходів до захисту прав споживачів. *«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»).*2024.

№ 9(37) 2024. С. 314 – 329.

5. Гринь О.Д., Донченко О.І. Правознавство : навч. посіб. / Одеса: Фенікс, 2016. 206 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=2ahUKEwj5_qDv6fDkAhUrlIsKHRzSAf8QFjADegQIAxAC&url=http%3A%2F%2Fliber.onu.edu.ua%2Fpdf%2Fdonchenko_posib.pdf&usg=AOvVaw2efRqYcsPWAUhoIPwwirjM

6. Козаченко Ю.А., Махмудов Х.З. Принцип змагальності в адміністративному судочинстві України. *Матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору».* Полтава, 2020. С. 128-131.

7. Махмудов Х.З., Волкова Н.В. Правова природа та сутність концепції юридичної відповідальності. Наше право. № 1, 2024. С. 308 – 312. URL.: https://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/NP-2024-1/NP_2024_1_308.pdf

8. Фріман І.М., Фріман Є. М. Правознавство: навч. посіб. для студентів спец. 073-менеджмент.; Нац. металург. акад. України. Дніпро : Акцент ПП, 2019. 223 с.

9. Khanlar Makhmudov, Olena Taran-Lala, Nelia Volkova, Olena Mykhailova, Svitlana Pysarenko, Oleksandr Sen (2022). Modeling of the design of agricultural resource-saving clusters in the conditions of a threat to national security and a special legal regime. Journal of Hygienic Engineering and Design, Vol. 40, pp. 270-278. URL: https://keypublishing.org/jhed/jhed-volumes/volume-40/

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://rada.gov.ua
2. Нормативно-правова база України URL: http://zakon3.rada.gov.ua/
3. Сайт бібліотеки Вернадського (рубрика «Наукова періодика»). URL: http://nbuv.gov.ua/portal
4. Сайт бібліотеки ПДАУ. URL:http://dspace.pdau.edu.ua:8080

Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права протокол від 01.09.2026 р. № 1

Додаток до силабусу

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				**Разом**
	виконання вправ на практичних заняттях	підготовка реферат	виконання завдань самостійної роботи	екзамен	
Тема 1. Основи теорії права і держави	4	12	5	–	9
Тема 2. Конституційне право України	4		5	–	9
Тема 3. Адміністративне право	4		5	–	9
Тема 4. Цивільне право. Академічна доброчесність	4		5	–	9
Тема 5. Трудове право	4		5	–	9
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	4		5	–	9
Тема 7. Кримінальне право. Протидія та запобігання корупції	4		5	–	9
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	–		5	–	5
Екзамен				20	**20**
Разом	28	12	40	20	**100**

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Завдання виконано повністю, правильно та обґрунтовано. Студент демонструє ґрунтовне розуміння правових понять і категорій, правильно застосовує норми чинного законодавства України, логічно аналізує правову ситуацію, аргументує свою позицію та робить обґрунтовані висновки.
3	Завдання виконано правильно, але не повністю або з незначними неточностями. Студент загалом правильно застосовує норми права, демонструє достатній рівень знань, однак обґрунтування або висновки недостатньо повні.
2	Завдання виконано частково. Студент має базове розуміння правового матеріалу, але допускає помилки під час застосування норм законодавства, аналіз є поверхневим
1	Завдання виконано фрагментарно, із суттєвими помилками. Студент має мінімальні знання з теми, не може належним чином обґрунтувати відповідь або застосувати відповідні правові норми.
0	Завдання не виконано або виконано неправильно. Студент не демонструє розуміння суті правової проблеми та не може застосувати норми законодавства.

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Самостійна робота виконана повністю, змістовно та відповідно до встановлених вимог. Студент демонструє глибоке розуміння теми, використовує правову термінологію, аналізує положення чинного законодавства України, наводить приклади, аргументує власну позицію та формулює самостійні обґрунтовані висновки.
4	Самостійна робота виконана належним чином і достатньо повно. Матеріал викладено логічно, використано правову термінологію та нормативно-правові акти. Допускаються незначні неточності або недостатня глибина окремих положень.
3	Самостійна робота виконана, але має окремі недоліки. Тема розкрита загалом правильно, однак аналіз є недостатньо глибоким, нормативна база використана обмежено, наявні незначні помилки.
2	Самостійна робота виконана частково або поверхнево. Матеріал розкрито неповно, допущено помилки у використанні правових понять і норм законодавства, відсутній належний аналіз та обґрунтування.
1	Самостійна робота має суттєві недоліки, містить значні помилки та фрагментарний виклад матеріалу. Студент демонструє мінімальне розуміння теми, правова аргументація практично відсутня.
0	Самостійна робота не виконана, не відповідає визначеній темі або не містить змістовного опрацювання матеріалу.

Шкала та критерії оцінювання

Підготовка реферату

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
12	Робота демонструє глибоке розуміння теми, повноту викладу матеріалу та логічну структуру, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції з метою використання у професійній діяльності; усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України і включає ці аспекти до реферату або презентації; інформація добре організована, містить оригінальні думки та аналіз; грамотно оформлено, без орфографічних чи стилістичних помилок; використані актуальні та різноманітні джерела, правильно оформлені; візуальні матеріали (схеми, графіки, таблиці) покращують сприйняття інформації; виступ впевнений, добре структурований, відповіді на питання чіткі та обґрунтовані.
9-11	Робота демонструє хороше розуміння теми, виклад матеріалу логічний, але присутні незначні неточності або поверхневе висвітлення окремих аспектів; здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює деякі ідеї для професійної діяльності; частково усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, але ця тема розкрита неповно; оформлення здебільшого відповідає вимогам, але є кілька незначних помилок; джерела використовуються, проте їх різноманітність може бути недостатньою; презентація містить візуальні матеріали, але не завжди ефективно доповнюють зміст; виступ добре підготовлений, але є деякі труднощі з чіткістю викладу або відповідями на питання.
6-8	Робота демонструє базове розуміння теми, проте деякі аспекти викладені недостатньо глибоко або нечітко; здобувач частково володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, але не завжди може правильно їх застосувати у професійній діяльності; усвідомлює важливість захисту демократичного устрою України, але не акцентує на цьому увагу у своїй роботі; структура роботи або презентації неповна або нелогічна, оформлення містить помилки, частина вимог не дотримана; джерела використовуються мінімально, їх

	аналіз поверхневий; візуальні матеріали використовуються, але мало сприяють покращенню сприйняття; виступ менш впевнений, іноді відсутня чіткість або логічність у відповідях на питання.
1-5	Робота демонструє поверхневе розуміння теми, основний матеріал викладений неповно або неправильно; здобувач має обмежені гуманітарні та професійні знання, формулює ідеї поверхнево, не враховуючи вимоги професійної діяльності; не демонструє усвідомлення важливості захисту незалежності України; структура реферату/презентації нечітка або нелогічна, вимоги щодо оформлення не дотримані, значна кількість орфографічних та стилістичних помилок; використано обмежену кількість джерел, і їх аналіз недостатній; візуальні матеріали відсутні або неефективні; виступ непереконливий, доповідач не може чітко відповісти на питання.
0	Робота демонструє слабке або відсутнє розуміння теми, матеріал подано безсистемно, значні помилки у фактичних даних; здобувач не володіє гуманітарними, природничо-науковими або професійними знаннями, не формулює ідей для професійної діяльності, не усвідомлює важливості захисту незалежності України; вимоги щодо оформлення значно порушені, відсутня логіка у викладі, багато грубих помилок; джерела не використовуються або використані неправильно; візуальні матеріали відсутні; виступ дуже непевний, відсутність відповідей на питання або повна дезорієнтація в темі.

Шкала та критерії та оцінювання

Екзамен

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Для 1-го теоретичного питання	**9 -10**	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань, навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
	6 - 8	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
	4-5	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
	1-3	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
Для 2-го теоретичного питання	**9 -10**	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань, навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
	6 - 8	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
	4-5	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
	1-3	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Заочна форма здобуття освіти

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					**Разом**
	виконання вправ на практичних заняттях	підготовка реферату	контрольна робота	виконання завдань самостійної роботи	екзамен	
Тема 1. Основи теорії права і держави	–	12	24	5	–	5
Тема 2. Конституційне право України	–			5	–	5
Тема 3. Адміністративне право	–			5	–	5
Тема 4. Цивільне право. Академічна доброчесність	4			5	–	9
Тема 5. Трудове право	–			5	–	5
Тема 6. Аграрне, земельне та екологічне право	–			5	–	5
Тема 7. Кримінальне право. Протидія та запобігання корупції	–			5	–	5
Тема 8. Судові та правоохоронні органи України	–			5	–	5
Екзамен					20	**20**
Разом	4	12	24	40	20	**100**

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Завдання виконано повністю, правильно та обґрунтовано. Студент демонструє ґрунтовне розуміння правових понять і категорій, правильно застосовує норми чинного законодавства України, логічно аналізує правову ситуацію, аргументує свою позицію та робить обґрунтовані висновки.
3	Завдання виконано правильно, але не повністю або з незначними неточностями. Студент загалом правильно застосовує норми права, демонструє достатній рівень знань, однак обґрунтування або висновки недостатньо повні.
2	Завдання виконано частково. Студент має базове розуміння правового матеріалу, але допускає помилки під час застосування норм законодавства, аналіз є поверхневим
1	Завдання виконано фрагментарно, із суттєвими помилками. Студент має мінімальні знання з теми, не може належним чином обґрунтувати відповідь або застосувати відповідні правові норми.
0	Завдання не виконано або виконано неправильно. Студент не демонструє розуміння суті правової проблеми та не може застосувати норми законодавства.

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Самостійна робота виконана повністю, змістовно та відповідно до встановлених вимог. Студент демонструє глибоке розуміння теми, використовує правову термінологію, аналізує положення чинного законодавства України, наводить приклади, аргументує власну позицію та формулює самостійні обґрунтовані висновки.
4	Самостійна робота виконана належним чином і достатньо повно. Матеріал викладено логічно, використано правову термінологію та нормативно-правові акти. Допускаються незначні неточності або недостатня глибина окремих положень.
3	Самостійна робота виконана, але має окремі недоліки. Тема розкрита загалом правильно, однак аналіз є недостатньо глибоким, нормативна база використана обмежено, наявні незначні помилки.
2	Самостійна робота виконана частково або поверхнево. Матеріал розкрито неповно, допущено помилки у використанні правових понять і норм законодавства, відсутній належний аналіз та обґрунтування.
1	Самостійна робота має суттєві недоліки, містить значні помилки та фрагментарний виклад матеріалу. Студент демонструє мінімальне розуміння теми, правова аргументація практично відсутня.
0	Самостійна робота не виконана, не відповідає визначеній темі або не містить змістовного опрацювання матеріалу.

Шкала та критерії оцінювання

Підготовка реферату

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
12	Робота демонструє глибоке розуміння теми, повноту викладу матеріалу та логічну структуру, здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює ідеї та концепції з метою використання у професійній діяльності; усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України і включає ці аспекти до реферату або презентації; інформація добре організована, містить оригінальні думки та аналіз; грамотно оформлено, без орфографічних чи стилістичних помилок; використані актуальні та різноманітні джерела, правильно оформлені; візуальні матеріали (схеми, графіки, таблиці) покращують сприйняття інформації; виступ впевнений, добре структурований, відповіді на питання чіткі та обґрунтовані.
9-11	Робота демонструє хороше розуміння теми, виклад матеріалу логічний, але присутні незначні неточності або поверхневе висвітлення окремих аспектів; здобувач володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулює деякі ідеї для професійної діяльності; частково усвідомлює цінність захисту незалежності та територіальної цілісності України, але ця тема розкрита неповно; оформлення здебільшого відповідає вимогам, але є кілька незначних помилок; джерела використовуються, проте їх різноманітність може бути недостатньою; презентація містить візуальні матеріали, але не завжди ефективно доповнюють зміст; виступ добре підготовлений, але є деякі труднощі з чіткістю викладу або відповідями на питання.
6-8	Робота демонструє базове розуміння теми, проте деякі аспекти викладені недостатньо глибоко або нечітко; здобувач частково володіє гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, але не завжди може правильно їх застосувати у професійній діяльності; усвідомлює важливість захисту демократичного устрою України, але не акцентує на цьому увагу у своїй

	роботі; структура роботи або презентації неповна або нелогічна, оформлення містить помилки, частина вимог не дотримана; джерела використовуються мінімально, їх аналіз поверхневий; візуальні матеріали використовуються, але мало сприяють покращенню сприйняття; виступ менш впевнений, іноді відсутня чіткість або логічність у відповідях на питання.
1-5	Робота демонструє поверхневе розуміння теми, основний матеріал викладений неповно або неправильно; здобувач має обмежені гуманітарні та професійні знання, формулює ідеї поверхнево, не враховуючи вимоги професійної діяльності; не демонструє усвідомлення важливості захисту незалежності України; структура реферату/презентації нечітка або нелогічна, вимоги щодо оформлення не дотримані, значна кількість орфографічних та стилістичних помилок; використано обмежену кількість джерел, і їх аналіз недостатній; візуальні матеріали відсутні або неефективні; виступ непереконливий, доповідач не може чітко відповісти на питання.
0	Робота демонструє слабке або відсутнє розуміння теми, матеріал подано безсистемно, значні помилки у фактичних даних; здобувач не володіє гуманітарними, природничо-науковими або професійними знаннями, не формулює ідей для професійної діяльності, не усвідомлює важливості захисту незалежності України; вимоги щодо оформлення значно порушені, відсутня логіка у викладі, багато грубих помилок; джерела не використовуються або використані неправильно; візуальні матеріали відсутні; виступ дуже непевний, відсутність відповідей на питання або повна дезорієнтація в темі.

Шкала та критерії оцінювання

Написання контрольної роботи

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	0 балів	Відповідь відсутня або не розкриває змісту поставленого питання. Здобувач не продемонстрував знань основного теоретичного матеріалу.
	1-4 бали	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, проте дещо порушено послідовність викладу та не повністю розкритий результат навчання.
	5-10 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь на теоретичні питання стилістично та граматично правильна, показує на відмінні знання та вміння, повністю демонструє засвоєний результат навчання
Максимальна кількість балів	10 балів	
Професійно-орієнтоване	0 балів	Завдання не виконано або виконано неправильно. Здобувач не продемонстрував уміння застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних ситуацій.
	1-7 балів	Опрацювання результатів завдання виконано в цілому правильно, проте містить деякі технічні помилки та неточності. Розв’язок практичного завдання зведений лише до кінцевої відповіді без наведення послідовності обґрунтування.
	8-14 балів	Зроблено інтерпретацію результатів, яка містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, описуються можливі причини такого результату, зазначаються типологічні особливості. Рекомендації конкретизовані відносно одержаних результатів. Завдання виконано стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.
Максимальна кількість балів	14 балів	
Всього	24 бали	

Шкала та критерії та оцінювання

Екзамен

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Для 1-го теоретичного питання	**9 -10**	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань, навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
	6 - 8	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
	4-5	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
	1-3	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
Для 2-го теоретичного питання	**9 -10**	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань, навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
	6 - 8	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень
	4-5	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
	1-3	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти